

[Valdemar Thomsen.]

erhverv gennem lange Tider kun har faaet en lille Brøkdæl af Nationens samlede Indtægt, og dette Misforhold har medført, at ca. 80 000 Landmænd i de Aar, der er gaaet, har mistet alt, hvad de ejer og har. Saadan er de faktiske Forhold, og derfor vilde det have tjent den højtærede Statsminister til Ære, om han i Trontalen paa Linie med Statsministrene fra vore Brødrfolk kunde have bekendt sig til den Anskuelse, at Arbejdsløsheden kun kan bekæmpes gennem bedre Kaar for Landbruget, og at et Samarbejde mellem Arbejder og Bonde er Ugrunden for en demokratisk Ordning. Der var i Aabningstalens Omtale af foreliggende Spørgsmaal intet i Retning af en virkelig omfattende økonomisk Genrejsningspolitik, intet i Retning af en mere retfærdig Fordeling af Byrder og Goder, intet, der kunde tjene til Trøst og Opmuntring for de store Dele af Befolkningen, der har været og stadig er forfordelt.

Hvilket Hensyn tager saa nu Regeringen under Krisesituationen til de Befolkningsgrupper, der til Dato har baaret de største Byrder? Heller ikke dette Spørgsmaal kan vel henregnes til Smaatterierne, som vi skal lade ligge, og her kommer man ikke uden om en Undersøgelse af, hvordan de store økonomiske Indgreb, der allerede er foretaget vedrørende Valuta og Rente, paavirker netop de nævnte Befolkningsgruppers Eksistensmuligheder. Ingen er vel i Tvivl om, at den ændrede Vekselskurspolitik i høj Grad har forringet Landbrugets Indtjeningsmuligheder, og at de foretagne Diskontoforhøjelser sammen med Prisstigningen paa Importvarer virker stærkt i samme Retning. Det skaber alt det, jeg her har nævnt, det skaber forøget Arbejdsløshed.

For nu at blive klar over, om de foretagne Skridt, trods de aabenlyst uheldige Virkninger, kan siges at være paakrævede eller forsvarlige, maa man vide, hvad Regeringen og Nationalbanken tilstræber, og her bliver det nødvendigt at bede den højtærede Handelsminister, der som kongelig Bankkommissær maa have særlige Forudsætninger, om at orientere Tingets Medlemmer. Det hævdes undertiden, at vore Kunder mod Vest lettere vil forstaa, at en Prisstigning paa vore Landbrugsprodukter er paakrævet, naar vi følger Dollarkursen. Jeg tror ikke paa Værdien af et saadant Argument. Jeg tror ikke derpaa, for det første fordi allerede Stigningen i Forsikrings- og Transportomkostninger berettiger til betydeligt højere Priser end dem, der betales for Øjeblikket. Jeg gør det ikke, for

det andet fordi Prisen paa vor Hovedartikel, Smør, ligger langt under Produktionsprisen. Alene dette Forhold skulde gøre det let for vore Forhandlere at overbevise vore store Kunder om, at Eksportvarerne nødvendigvis maa stige i Pris, saavel i Kroner som i Sterling og Mark. Jeg ved ikke, hvad Aarsagen til den nye Vekselskurspolitik er, men foreløbig kan man vel gaa ud fra, at Grunden til, at man forlod Sterling som det faste Punkt, var Frygten for Prisstigning, og at man har ment, at Dollarkursen vilde være mere stabil. Dertil er imidlertid at bemærke, at der ogsaa i 1933, da vi valgte at følge Sterling, var stærke Svingninger i Kursforholdet mellem Dollar og Sterling, og naar vi alligevel valgte at følge England, maa Aarsagen vel søges i, at Sterling var vigtigere for vor Økonomi end nogen anden Mønt. Men maa jeg da spørge Handelsministeren: Er det samme ikke fortsat Tilfældet? I den Henseende kan vi afgjort ikke sammenlignes med de øvrige nordiske Lande, og da navnlig ikke med Sverige, hvis Valuta sikkert har været undervurderet. Det modsatte maa desværre siges om den danske Krone; derom vidner den nuværende vanskelige Situation, derom vidner Valutacentralen og Valutarestriktionerne, og saa meget er sikkert, at vor Økonomi staar og falder med Sterling. Derfor er det noget vanskeligt at se, hvorfor vi nu, tilmed paa et Tidspunkt, hvor Prisstigningerne ikke var sat ind, forlod Sterling, og dette naturligvis saa meget mere, som den konstaterede Forskydning mellem Dollar og Sterling vil forringe vor Betalingsbalance og altsaa i sig selv tære paa Valutareserven.

Ogsaa Hensynet til vor udenlandske Gæld er anført som Begrundelse for den skete Ændring. Nu er det naturligvis rigtigt, at Statsgælden, omregnet i Kroner, stiger i samme Forhold, som navnlig Dollar og svenske Kroner stiger i Pris, og det kan man altsaa forhindre — og det kan man maaske tilmed blive populær paa — ved ad kunstig Vej at nedsætte Prisen paa Sterling. Men — for der er desværre et slemt „men“ ved sliq Form for Borgersind —: i nøjagtig samme Udstrækning som man foretager dette Kunstgreb, i samme Omfang, i nøjagtig samme Grad formindsker man det Kronebeløb, som Eksporten indbringer, og naar alt kommer til alt, har vi vel kun Eksportindtægter at betale vore Renter til Udlandet med. Det, man har opnaaet, er da slet og ret det, at Landbruget og andre eksporterende Erhverv kom til gennem en Ekstraskat svarende til den procentvise